

Kraj Vysočina

Téma: Svoboda a její různá pojetí

Vypracoval: Mgr. Milan Pilař

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

Svoboda

- = stav bytosti, jednající ze své vlastní vůle, nezávisle na jakémkoli vnějším donucení
- = svoboda pohybu, projevu, svědomí, náboženství, myšlení – jedinec bez kontroly státu, respektuje-li zákony

In: G. Durozoi, A. Roussel – Filozofický slovník, EWA, Praha, 1994

Svoboda X svévole

Svoboda \neq možnost dělat cokoli =>
degenerace lidskosti, chaos

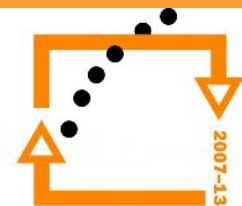
Svoboda jedince x svoboda druhého

Svoboda = odpovědnost

Debata o hranicích svobody

J. Locke = větší prostor pro jedince

T. Hobbes = více síly státu => člověk = vlk

Negativní a pozitivní svoboda

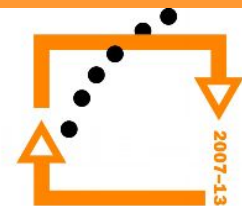
- **Negativní svoboda** = nepřítomnost něčeho, absence ovlivňování – osvobození od něčeho – vnější tlak, útisk, diskriminace, hlad, manipulace, masové propagandy...
- **Pozitivní svoboda** = možnost něčeho, přání být vlastním pánem, seberealizace – svoboda mínění, vyznání, projevu...

Formální a reálná svoboda

- **Formální svoboda** = nedosažitelné pro část společnosti – svoboda pohybu x nedostatek peněz, svoboda voleb x vláda si dělá, co chce
- K. Marx – nutno reálné svobody pro všechny, zajisti stát = autoritativní režim - vnucuje
- **Reálná svoboda** = možnost, kterou může, ale nemusí jedinec naplnit
- Raymond Aron – ideální uskutečnění obou

Úkol č. 1

- **Erich Fromm – Strach ze svobody**
- **Přečtete si ukázkou z knihy a najdete na internetu příklady, dokládající pravdivost, či nepravdivost autorových tvrzení.**

Úkol č. 2

Katalog svobod:

Práce, podnikání, obchodu, cestování, stěhování, smlouvy, trhu, konkurence, volby zaměstnání, sdružování, hlasování, revoluce, myšlení a vyjadřování, tisku, soukromí, výstřednosti, vyučování, bádání, učení, náboženství, svědomí.

- **Najděte argumenty, zda se bez některých svobod obejdete!**

Literatura

- David, R.: Politologie, základy společenských věd, FIN, Olomouc 1995
- <http://sociologie.topsid.com>
- G. Durozoi, A. Roussel – Filozofický slovník, EWA, Praha, 1994